

МАТЕМАТИКА

Жұмыс дәптері

3
СЫНЫП

Ш. Ж. Карипжанова

МАТЕМАТИКА

Зерде бұзылыстары бар балаларға арналған арнайы
мектептердің (сыныптардың) 3-сыныбына арналған
жұмыс дәптері

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің
тапсырысы бойынша

Алматы
2020

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 22.1я72
К 18

Шартты белгілер:

- — күрделілігі төменгі деңгейдегі тапсырма
- — күрделілігі орташа деңгейдегі тапсырма
- — күрделілігі жоғары деңгейдегі тапсырма

> < = + - — таңбаны таңда және қой

Карипжанова Ш. Ж.

К 18 Математика. Зерде бұзылыстары бар балаларға арналған арнайы мектептердің (сыныптардың) 3-сыныбына арналған жұмыс дәптері. / Ш. Ж. Карипжанова. — Алматы: «ӘБЕО орталығы» ЖШС, 2020. — 48 б.

ISBN 978-601-249-742-7

ӘОЖ 373.167.1
КБЖ 22.1я72

ISBN 978-601-249-742-7

© «ӘБЕО орталығы» ЖШС, 2020

ҚҰРМЕТТІ ОҚУШЫ!

Сені жаңа оқу жылының басталуымен құттықтаймыз!

Сен үшінші сыныптағы математика сабақтарында 1-ден 20-ға дейін қосу, азайту, көбейту және бөлу амалдарын орындауды, геометриялық фигураларды салуды үйренесің.

Берілген тапсырмалар саған:

- 1-ден 20-ға сандарды жазуды және салыстыруды;
- қосу және азайту амалдарына берген мысалдарды шығаруды;
- 20 саны көлемінде көбейту мен бөлуді;
- есеп шығаруды үйретеді.

Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды өздігіңнен орындауға тырыс.

Саған табыс тілейміз!

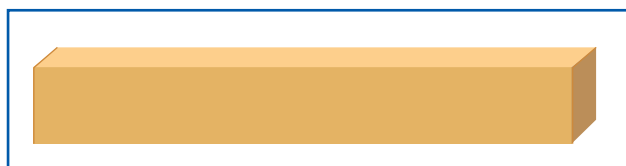
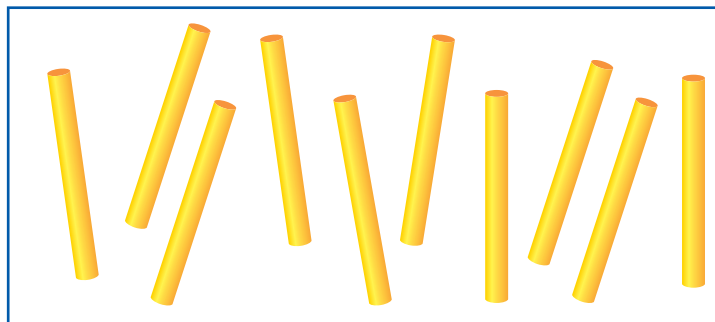
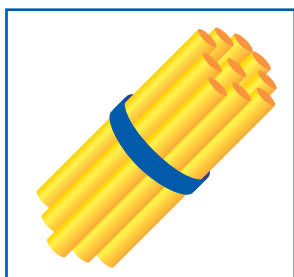
Автор

ӨЗІМ ТУРАЛЫ

НУМЕРАЦИЯ

Ондық. Он бірлік

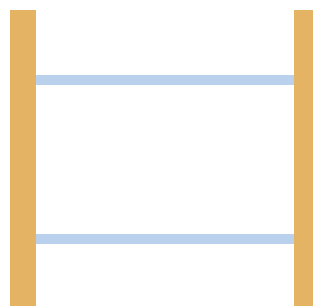
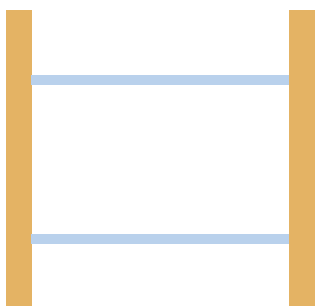
- 1. Суреттен атауына қарай нұсқар сызық жүргіз.

он бірлік

1 ондық

- 2. Шотқа 10 бірлік көрсететін тастардың суретін сал.
Шотқа 1 ондық көрсететін тастардың суретін сал.

- 3. Өмірде ондықпен санайтын заттардың суретін сал.

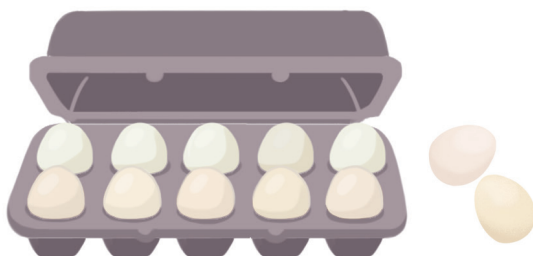
11-20 САНДАР

11 және 12 сандар

- 4. Брус қанша? Текше қанша? Бұл қандай сан?
Жолға 11 санын жаз.

[illegible]

- 5.** Суреттегі жұмыртқада неше ондық бар? Жеке жұмыртқа қанша? Барлығы неше жұмыртқа бар?
12 санын жаз.

[illegible]

- 6. 1) Сандарды 7-ден 11-ге дейін тура ретпен жаз.**

- 2) Сандарды 12-ден 5-ке дейін кері ретпен жаз.

[illegible]

● 7. Қанша? Санмен жаз.

--	--

--	--

8. 2 тг-ден сана жөне санды жаз.

9. Сандарды жаз.

1 онд. 2 бірл. = _____

1 онд. 1 бірл. = _____

1 онд. = _____

● 10. Сандарды жаз.

[illegible][illegible][illegible]

> < =

11. Қажетті таңбаны таңда және қой.

12...11

11 ... 12

12 ... 10

12 ... 12

+

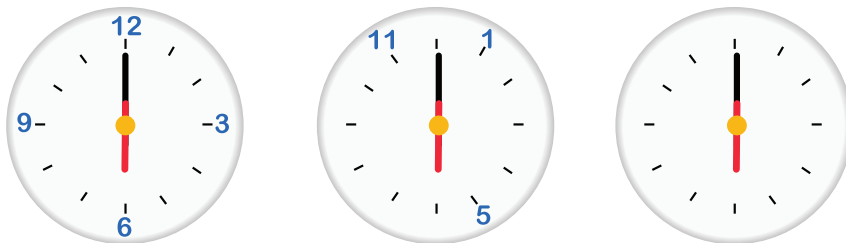
-

+ - 12. Қажетті таңбаны таңда және қой.

$$10 \dots 2 = 12$$
$$9 \dots 1 = 10$$
$$12 \dots 2 = 10$$
$$11 \dots 1 = 12$$
$$11 \dots 1 = 10$$
$$11 \dots 1 = 10$$

УАҚЫТ ӨЛШЕМІ — САҒАТ

● 13. Керекті сандарды жаз.

● 14. Сағаттың қай уақытты көрсетіп тұрғанын жаз.

● 15. Циферблатқа сағат тілдерінің суреттерін төмендегі уақытты көрсететіндей етіп сал.

3 сағат

6 сағат

12 сағат

16. Сен мектептен үйге сағат 3-те келдің, ал сенің әпкең сенен 2 сағат кеш келді. Сен қай уақытта үйге келгеніңді сағат моделінде көрсет. Әпкеңнің қай уақытта үйге келгенін сағат моделінде көрсет.

17. Шығар: $3 \text{ сағ} + 2 \text{ сағ} = \underline{\hspace{2cm}}$ $10 \text{ сағ} - 6 \text{ сағ} = \underline{\hspace{2cm}}$

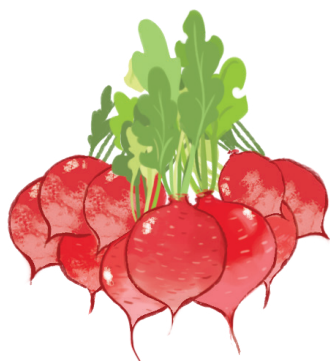
$10 \text{ сағ} + 2 \text{ сағ} = \underline{\hspace{2cm}}$ $11 \text{ сағ} - 1 \text{ сағ} = \underline{\hspace{2cm}}$ $12 \text{ сағ} - 2 \text{ сағ} = \underline{\hspace{2cm}}$

13 және 14 сандары

- **18.** Брус қанша? Текше қанша? Бұл қандай сан?
Жолға 13 санын жаз.

[illegible]

- 19. Шалғам байламы қанша? Жеке шалғамдар қанша? Барлығы қанша шалғам бар?**

[illegible]

- **20.** Түсіп қалған сандарды кестеге жаз.

1		3			6		8		
11			14						

- **21.** Сандардың көршілерін жаз.

... 11 ...

... 13 ...

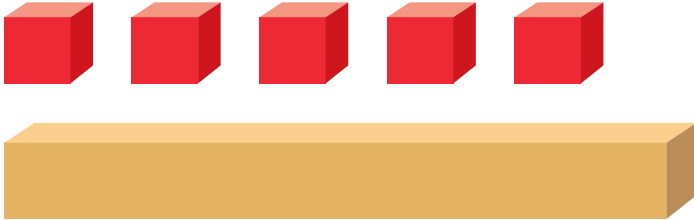
... 9 ...

... 12 ...

... 10 ...

15 және 16 сандары

- **22.** Брус қанша? Текше қанша? Бұл қандай сан?
Жолға 15 санын жаз.

[illegible]

- 23.** Ондық таяқша қанша? Жеке таяқша қанша? Бұл қандай сан?
Жолға 16 санын жаз.

[illegible]

- **24.** Әрбір шаршыға 3 дөңгелектің суретін сал. Барлығы неше дөңгелектің суретін салдың? Үш-үштен сана.
Атаған сандарыңды жаз: ____ ____ ____ ____ ____.

--	--	--	--	--

● **25.** Сандарды оқы. Сандарды кестеге жаз. Қай сан артық?

7, 4, 11, 3, 10, 9, 16, 8, 12, 0, 15, 5, 14, 2, 13.

Біртаңбалы сандар								
Екітаңбалы сандар								

26. Сандарды жаз.

12 = ... онд. бірл. 11 = ... онд. ... бірл. 16 = ... онд. ... бірл.

13 = ... онд. ... бірл. 15 = ... онд. ... бірл. 14 = ... онд. ... бірл.

● **27.** 1) Ұзындығы 1 ондық сантиметр және тағы да 5 см болатын кесінді сыз. Кесіндінің ұзындығын жаз.

2) Ұзындығы 16 см болатын кесінді сыз. Екі кесіндінің ұзындықтарын салыстыр. Салыстыру нәтижесін жаз. **>**, **<**, **=** таңбаларын пайдалан.

+ - **28.** Қажетті таңбаны таңда және қой.

$12 \dots 1 = 11$

$14 \dots 1 = 15$

$16 \dots 6 = 10$

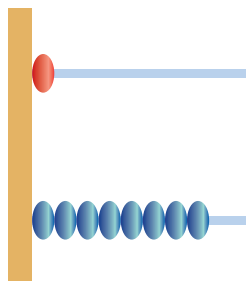
$13 \dots 1 = 12$

$15 \dots 15 = 0$

$15 \dots 1 = 16$

17 және 18 сандары

● 1. Шотта салынған сандарды жаз.

--	--

2. Жолға 17 санын жаз.

[illegible]

3. Жолға 18 санын жаз.

[illegible]

● 4. Сандарды 1-ге арттыр. Бірінші қосылғыш пен қосындыны салыстыр. Нені байқадың?

$9 + \dots = \underline{\hspace{2cm}}$

$13 + \dots = \underline{\hspace{2cm}}$

$$17 + \dots = \underline{\hspace{2cm}}$$

> < =

5. Қажетті таңбаны таңда және қой.

10 ... 17

18 ... 10

17 ... 7

10 ... 18

6. Сандарды ондық пен бірліктерден құрастыр.

1 онд. 7 бірл. = ____

1 онд. 8 бірл. = ____

1 онд. 5 бірл. = ____

1 онд. 3 бірл. = ____

1 онд. 5 бірл. = ____

1 онд. 4 бірл. = ____

7. Есепті оқы. Есептің шартын жасыл түсті қарындашпен сыз. Есептің сұрағын қызыл түсті қарындашпен сыз. Есепті шығар.

Есеп. Мараттың 10 торкөз дәптері және 7 жол дәптері бар. Маратта барлығы неше дәптер бар?

Шешуі:

--	--	--	--	--	--	--	--

Жауабы: _____

8. Есептің шартын оқы. Есептің шартына сұрақ қой және есепті шығар.

Шарты. Мараттың 17 дәптері бар еді. Ол 7 дәптерді әпкесіне берді.

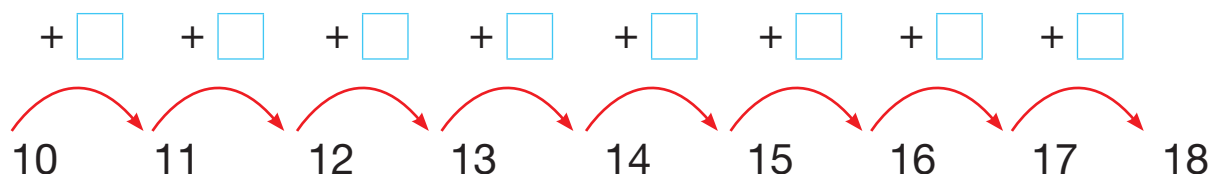
Сұрақ. _____

Шешуі:

--	--	--	--	--	--	--	--

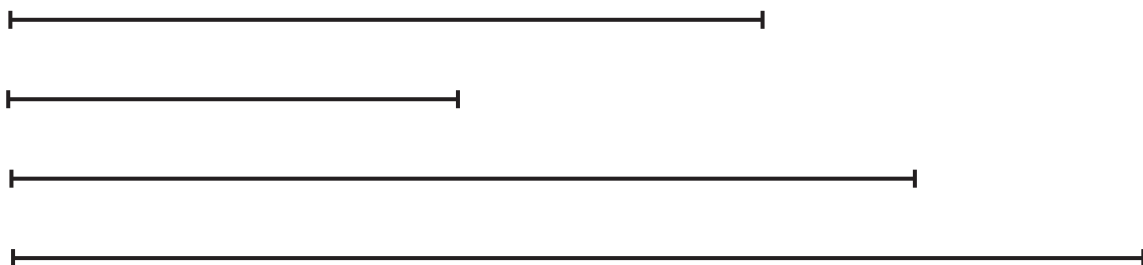
Жауабы: _____

9. Келесі санды алу үшін қандай санды қосу керек? Жаз.

ҰЗЫНДЫҚ ӨЛШЕМДЕРІ – САНТИМЕТР, ДЕЦИМЕТР

- **10.** Кесінділердің ұзындықтарын өлше және жаз.

- 11.** Түсті қағаз жолағынан 10 см кесіп ал. Бұл неше дециметр? Жолақты дәптерге жапсыр. Оның ұзындығын сантиметрде және дециметрде жаз.

--

- **12.** Дәптерге ұзындығы 13 см болатын түсті қағаз жолағын жапсыр. Дәптерге екінші түсті қағаз жолағын жапсыр. Екінші жолақтың ұзындығы бірінші жолақтың ұзындығынан 3 см қысқа. Екінші жолақтың ұзындығын жаз.

--

- **13.** Сызғыштың көмегімен қаламыңның ұзындығын өлше. Санау таяқшасының ұзындығын өлше. Өлшеу нәтижелерін жаз. Оларды салыстыр. $>$, $<$ немесе $=$ таңбаларының керектісін жаз.

Менің қаламымның ұзындығы —

--	--	--	--	--

Санау таяқшасының ұзындығы —

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

 ...

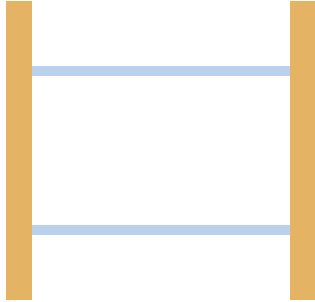
--	--	--	--	--

- 14.** Партаңның енін 1 дм өлшеуішпен өлше. Өлшеуіш неше рет салынды? Сенің партаңның ені неше дециметр?

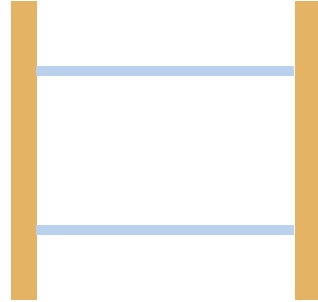
Жаз: _____

19 және 20 сандар

- **15.** Шотқа 19 және 20 сандарын білдіретін тастардың суретін сал.

1	9
---	---

2	0
---	---

- 16. Жолға 19 санын жаз.**

[illegible]

- 17. Жолға 20 санын жаз.**

[illegible]

- **18. Керекті сандарды жаз.**

19 = __ онд. __ бірл.

20 = ___ онд.

18 = __ онд. __ бірл.

 $10 + 8 = \underline{\hspace{2cm}}$ $10 + 10 = \underline{\hspace{2cm}}$ $10 + 7 = \underline{\quad}$

- + - **19.** Қажетті таңбаны таңда және қой.

$$10 \dots 9 = 19$$
$$10 \dots 10 = 0$$

10 ... 10 = 20

$$18 \dots 1 = 19$$
$$19 \dots 1 = 18$$

19 ... 1 = 20

УАҚЫТ ӨЛШЕМДЕРІ – ЖЫЛ, АЙ

● **20.** Санды жаз: 1 ж. = ... ай

● **21.** Әрбір жыл мезгілі айларының атауын рет-ретімен жаз.

Жаз		

Қыс		

Күз		

Көктем		

● **22.** Сенің туған күнің қай айда? Сөйлемді толықтырып жаз.

Менің туған күнім _____ .

23. Жыл айларының атуларын оның реттік нөмірімен сызық арқылы қос.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

желтоқсан

ақпан

наурыз

қараша

шілде

қыркүйек

қаңтар

сәуір

мамыр

тамыз

маусым

қазан

● 24. Жаз.

Оқу жылы қай айда басталады? _____

Оқу жылы қай айда аяқталады? _____

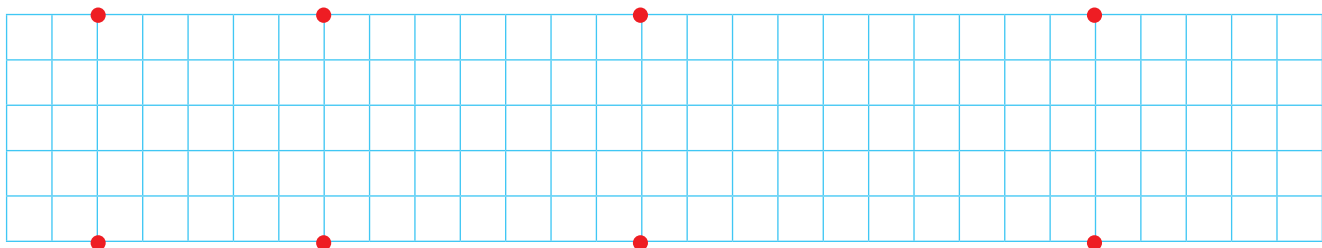
25. Сыныптастарыңнан олардың туған күндері қай айда екенін біл. Әрбір сыныптасыңның аты мен туылған айын жаз.

1. _____

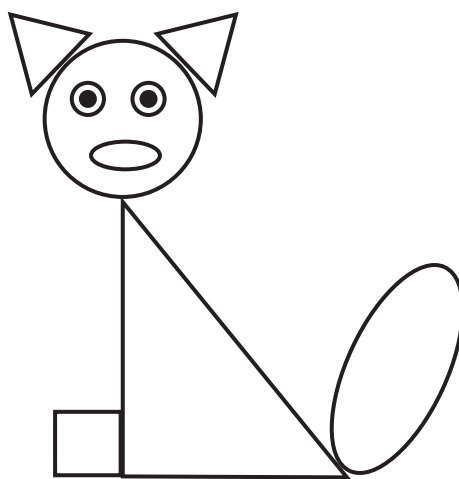
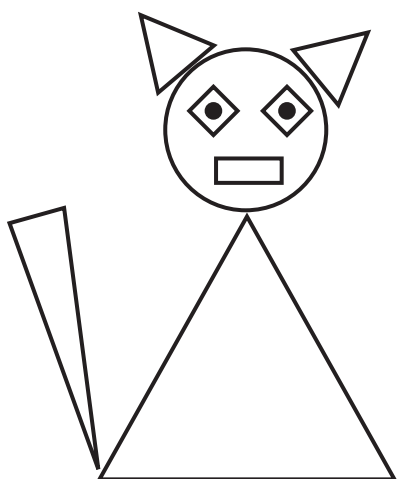
2. _____

3. _____

26. Сызғыштың көмегімен берілген төбесі бойынша геометриялық фигураларды сал. Қандай фигуралар шықты? Геометриялық фигуралардың әрбір қабырғасының ұзындығын өлше және жаз.

27. Айырмашылықтарын тап.

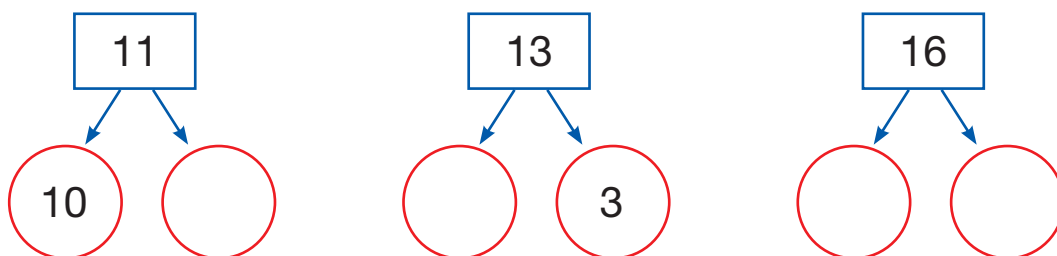

МЕНИҢ ОТБАСЫМ ЖӘНЕ ДОСТАРЫМ

ОНДЫҚТАН АТТАМАЙ ҚОСУ ЖӘНЕ АЗАЙТУ

Екітаңбалы санға біртаңбалы санды қосу

● 1. Жетіспейтін сандарды жаз.

2. Есепті шығар.

1	3	+	4	=															
1	0		3																

● 3. Сандарды үлгі бойынша ондықтар мен бірліктерге жікте.

$$12 = 10 + 2 \quad 15 = \underline{\quad} + \underline{\quad} \quad 17 = \underline{\quad} + \underline{\quad} \quad 19 = \underline{\quad} + \underline{\quad}$$

4. Қосу амалын орында.

1	5	+	2	=															
.	.		.																

● 5. Қосындыны есепте.

1	4	+	5	=															

Екітаңбалы саннан біртаңбалы санды азайту

● 6. Мысалдарды шығар.

1	4	-	3	=																			
1	0		4																				
1	0	+	4	-	3	=	1	0	+	.	=	.	.										

● 7. Азайту амалын орында.

1	8	-	5	=																	
.	.		.																		
1	0	+	.	-	.	=															

8. Мысалдарға + немесе - таңбаларының керектісін қой.

$15 \dots 1 = 14$

$18 \dots 1 = 19$

$16 \dots 1 = 17$

$15 \dots 1 = 16$

$18 \dots 1 = 17$

$16 \dots 1 = 15$

● 9. Мысалдарды шығар. Мысалдардағы азайғыштың астын қызыл қарындашпен, азайтқыштың астын көк қарындашпен сыз.

1	7	-	3	=															
1	6	-	2	=															

10. Жауаптары дұрыс мысалдардың астын сыз.

$15 - 3 = 12$

$13 + 2 = 17$

$16 - 2 = 13$

$14 + 2 = 16$

Екітаңбалы санды біртаңбалы санға қосу арқылы 20 санындағы қосындыны алу

- **11.** Мысалды суретті пайдалана отырып шығар.

[illegible]

- **12. Қосу амалын орында.**

[illegible]

- 13. Қосындыны тап.

[illegible]

> < =

- 14. Қажетті таңбаны таңда және қой.**

$$19 + 1 \dots 1 + 19$$

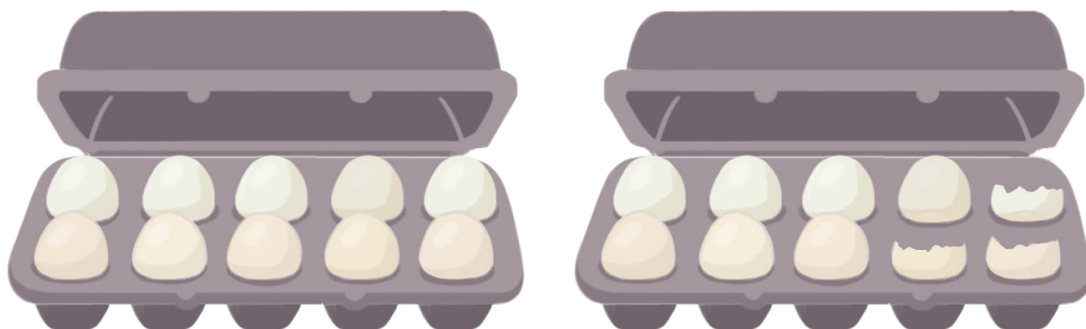
$$18 + 2 \dots 18 + 1$$

20 ... 10 + 10

БІЗДІ ҚОРШАҒАН ӘЛЕМ

20 санынан біртаңбалы санды азайту

- 1. Мысалды суретті пайдалана отырып шығар.

		2	0	-	3	=													
--	--	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- 2. Мысалды сызбаны пайдалана отырып шығар.

		2	0	-	6	=													
		/	\																
	.	.	.					.	.	+	.	.	-	.	=				

- 3. Мысалдарды шығар. Азайғыштың астын қызыл қарындашпен, азайтқыштың астын көк қарындашпен сыз.

		2	0	-	3	=													
		2	0	-	5	=													

4. Мысалдарды шығар. Қосындыны дөңгелетіп қоршап сыз. Айырманы тікбұрышпен қоршап сыз.

		2	0	-	5	=					1	9	+	1	=				
--	--	---	---	---	---	---	--	--	--	--	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Екітаңбалы саннан екітаңбалы санды азайту

● 5. Мысалдарды шотта шығар. Жауаптарды жаз.

1	7	-	1	5	=	1	3	-	1	1	=
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

● 6. Мысалды сызбаны пайдалана отырып шығар.

1	6	-	1	2	=										
						$\cdot \cdot - \cdot \cdot - \cdot =$									

7. 14, 11, 18 сандарында неше ондық және неше бірлік бар?
Мысалдарды жаз.

1	0	+	4	=										
---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

● 8. Мысалдарды шығар.

16-дан кем айырманың астын сыз.

2	0	-	3	=										
2	0	-	5	=										

9. Қажетті таңбаны таңда және қой.

$20 \dots 3 = 17$

$17 \dots 3 = 20$

$20 \dots 2 = 18$

10. Екі санның қосындысы — 20. Қандай қосылғыштар болуы мүмкін? Кестеге жаз.

20	19	18	17							
	1			4	5					

20 санынан екітаңбалы санды азайту

- **11.** Мысалдарды шотта шығар. Жауаптарды жаз.

		2	0	-	1	2	=									2	0	-	1	4	=									
--	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- **12.** Үлгі бойынша есепте.

$\begin{array}{r} 20 - 14 = \\ \swarrow \searrow \\ 10 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 10 \\ 20 - 10 - 4 = \end{array}$
---	---

$\begin{array}{r} 20 - 13 = \\ \swarrow \searrow \end{array}$	
--	--

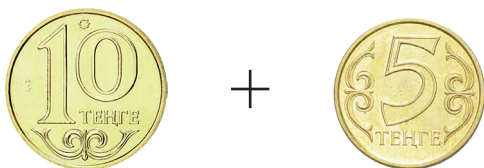
- 13.** Әмиянда 20 тг болу үшін оған тағы да қандай монетаны салу керек. Әрбір әмиянды керекті монетамен сызықпен қос.

- **14.** Азайту амалын орында.

[illegible]

- **15. Мысалды құрастыр және шығар.**

- 16.** 19 санын 2-ге арттыр. _____

20 санын 2-ге кеміт.

- **17.** Есепті оқы. Есептің шарты мен сұрағының қайда екенін жаз. Есепті шығар. Жауабын жаз.

_____ Арманда 20 тг бар еді. Ол 15 тг-ге қарындаш сатып алды.

_____ Арманда қанша ақша қалды?

Шешүі:

[illegible]

Жауабы: _____

- 18. Мысалдарды шығар. 1 дм артық қосындының астын сыз.**

$$5 \text{ cm} + 4 \text{ cm} =$$

$$10 \text{ cm} + 4 \text{ cm} =$$

$$6 \text{ cm} + 10 \text{ cm} =$$

$$3 \text{ cm} + 6 \text{ cm} =$$

- 19.** 18 саны шығу үшін 20 санын қаншаға кеміту керек? Мысал құрастыр және шығар.

[illegible]

САЯХАТ

БІРТАҢБАЛЫ САНДАРДЫ ОНДЫҚТАН АТТАЙ ОТЫРЫП ҚОСУ ЖӘНЕ АЗАЙТУ

Қосу. Біртаңбалы санды 9 санына қосу

- 1. Мысалдарды санау таяқшаларының көмегімен шығар.

		7	+	3	=					8	+	2	=					6	+	4	=				
		9	+	1	=					5	+	5	=					4	+	6	=				

- 2. Мысалдарды шығар.

		9	+	1	+	3	=						9	+	1	+	6	=								

3. Сандарды үлгі бойынша қос.

		9	+	3	=							9	+	5	=										
		9	+	1	+	2	=																		

- 4. 2, 7, 3, 1, 9, 6 сандарын ондыққа дейін толықтыр. Мысалдарды құрастыр және шығар.

5. Қосындыны тап. 15-тен үлкен қосындылардың астын сыз.

		9	+	4	=					9	+	7	=					9	+	8	=				

Біртаңбалы санды 8 санына қосу

- **6.** Қызыл қарындашпен 8 дөңгелектің суретін сал. Олардың саны 10 болуы үшін тағы да неше дөңгелектің суретін салу керек? Оларды көк қарындашпен сал.

--

Сурет бойынша мысал құрастыр және шығар.

- **7.** Нүктелердің орнына керекті сандарды жаз. Қосындылары бірдей мысалдарды сызықпен қос.

[illegible]

8. Үлгі бойынша қос.

[illegible]

- **9.** Қосу амалын орында. Қосындыны қоршап сыз. Қосылғыштардың астын сыз.

[illegible]

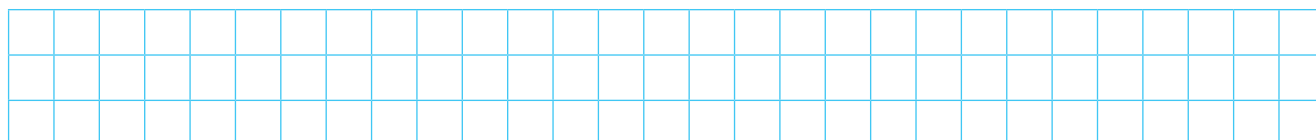
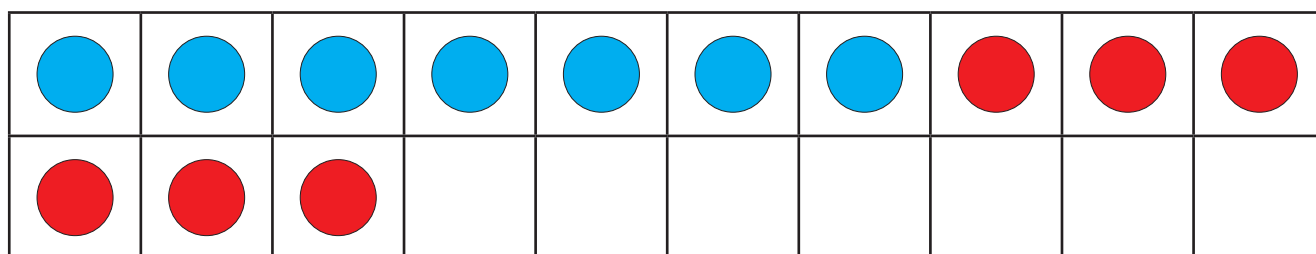
Біртаңбалы санды 7 санына қосу

- **10.** Мысалдарды сызғыш көмегімен шығар.

	$7 + 2 =$		$7 + 5 =$		$7 + 9 =$				
--	-----------	--	-----------	--	-----------	--	--	--	--

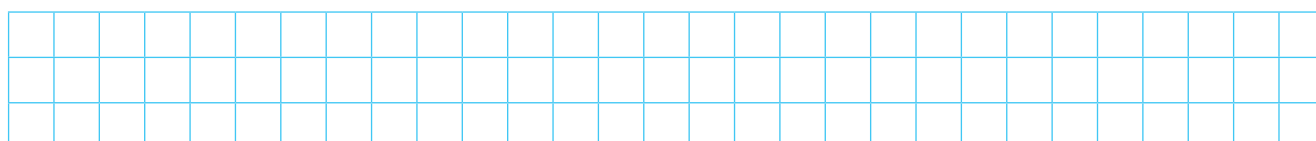
- **11.** Сурет бойынша мысал құрастыр және шығар.

- **12.** Қосу амалын орында. Қосындыны қоршап сыз. Қосылғыштардың астын сыз.

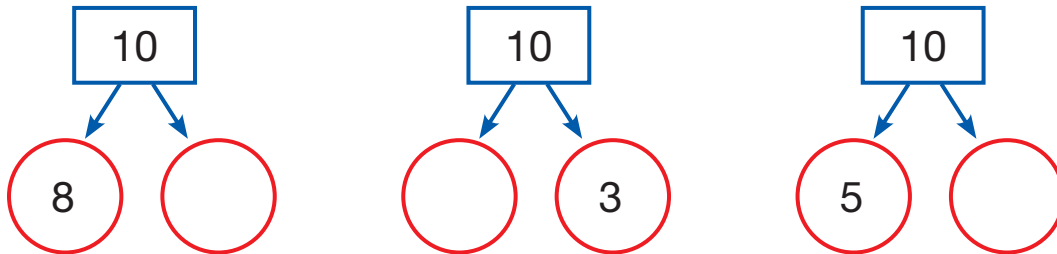
	$7 + 4 =$		$7 + 7 =$		$7 + 8 =$				

- 13.** Бірінші қосылғыш 7, екінші қосылғыш 5. Қосынды қанша болады? Мысал құрастыр және шығар.

Біртаңбалы санды 6 санына қосу

- **14. Жетіспейтін сандарды жаз. Мысал түрінде жаз және шығар.**

- **15.** Мысалдарды шығаруды аяқта.

$6 + 7 =$ $\quad 4 \quad 3$	$6 + 5 =$ $\quad 4 \quad 1$
$\cdot + \cdot + \cdot =$	$\cdot + \cdot + \cdot =$

- 16.** $6 + 8$ мысалын қызыл және көк дөңгелектердің суретімен бейнеле. Мысалды жаз және шығар.

[illegible]

- **17.** Қосу амалын орында. Қосылғыштардың астын сыз.

$6 + 6 =$				$6 + 8 =$				$6 + 9 =$							

АЗАЙТУ

11 санынан біртаңбалы санды азайту

● **18.** Мысалдарды шотта шығар. Жауаптарды жаз.

		1	1	-	4	=			1	1	-	5	=			1	1	-	7	=						
--	--	---	---	---	---	---	--	--	---	---	---	---	---	--	--	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--

● **19.** Үлгі бойынша азайт. Айырманың астын сыз.

		1	1	-	3	=					1	1	-	6	=												
		1	1	-	1	-	2	=																			

20. Мысалдарды шығаруды аяқта. Көп нүктенің орнына керекті сандарды қой.

		1	1	-	2	=					1	1	-	7	=												
		1	1	-	.	-	.	=																			

● **21.** Қосу амалын орында. Айырманы қоршап сыз.

		1	1	-	8	=					1	1	-	9	=												

> < =

22. Қажетті таңбаны таңда және қой.

$11 - 2 \dots 11 - 4$

$11 + 3 \dots 11 - 5$

$15 - 3 \dots 12$

12 санынан біртаңбалы санды азайту

● **23.** Мысалдарды сызғыштың көмегімен шығар.

1	2	-	4	=	1	2	-	6	=	1	2	-	5	=
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

● **24.** Сурет бойынша мысал құрастыр және шығар.

[illegible]

● **25.** Азайту амалын орында.

[illegible]

> < =

26. Қажетті таңбаны таңда және қой.

1 дм 2 см – 2 см ... 15 см

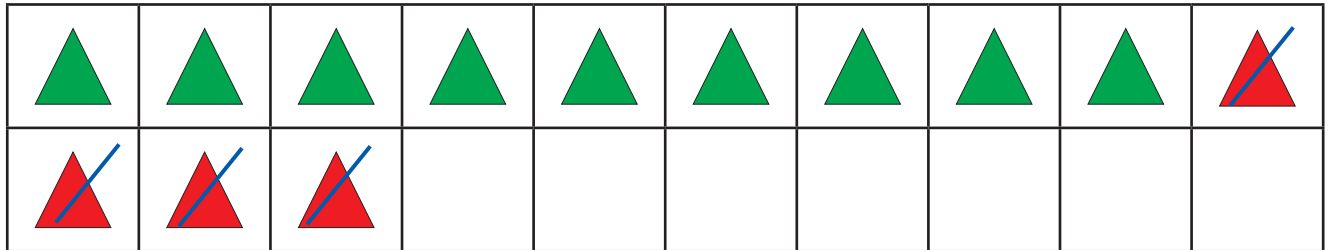
2 дм – 10 см ... 1 дм

11 кг – 3 кг ... 9 кг

$$7 \text{ л} + 8 \text{ л} \dots 12 \text{ л} - 5 \text{ л}$$

13 санынан біртаңбалы санды азайту

● 27. Мысалды суреттің көмегімен шығар.

		1	3	-	4	=													
--	--	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

● 28. Мысалдарды шығар. Нүктенің орнына керекті санды қой. Азайғыштың астын қызыл түспен, азайтқыштың астын көк түспен сыз.

		1	3	-	5	=			1	3	-	7	=

● 29. Айырманы есепте.

		1	3	-	6	=			1	3	-	8	=

> < =

30. Қажетті таңбаны таңда және қой.

12 см ... 1 дм 2 см

16 см ... 1 дм 3 см

13 см - 3 см ... 2 дм

13 см - 4 см ... 10 см

САЛТ-ДӘСТҮР. МЕРЕКЕЛЕР

14 санынан біртаңбалы санды азайту

● 1. Мысалдарды шотта шығар. Жауаптарды жаз.

		1	4	-	5	=				1	4	-	6	=				1	4	-	7	=					
--	--	---	---	---	---	---	--	--	--	---	---	---	---	---	--	--	--	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--

● 2. Азайту амалын орында.

		1	4	-	8	=												1	4	-	5	=									
		1	4	-	.	-	.	=																							

● 3. Айырманы тап.

		1	4	-	6	=								1	4	-	9	=													

4. Есептің шарты мен сұрағын жаз. Есепті шығар.

_____ Алаңда 14 бала ойнап жүр еді. 3 бала үйлеріне кетті.

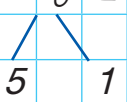
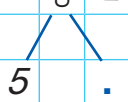
_____ Алаңда қанша бала қалды?

Шешуі:

Жауабы: _____

15 санынан біртаңбалы санды азайту

- 5. Мысалдарды шығар. Нүктелердің орнына керекті сандарды қой.

$15 - 6 =$ 	$15 - 8 =$
$15 - \underline{\quad} - \underline{\quad} =$	$15 - \underline{\quad} - \underline{\quad} =$

- 6. Екі азайтқышты бір санмен ауыстыр. Мысалды қысқаша жаз.

$15 - 5 - 2 =$	$15 - 5 - 4 =$
$15 - \underline{\quad} =$	

7. Азайту амалын орында. Айырманың астын сыз.

$15 - 7 =$	$15 - 9 =$
$15 - \underline{\quad} - \underline{\quad} =$	

- 8. Айырманы есепте.

$15 \text{ см} - 6 \text{ см} =$ _____

$1 \text{ дм } 5 \text{ см} - 7 \text{ см} =$ _____

16 санынан біртаңбалы санды азайту

- **9.** Әмиянға 16 теңге жинастыр. Керекті монеталарды қоршап
сыз. Мысал түрінде жаз және шығар.

- **10. Мысалдарды шығар.**

[illegible]

- **11. Есепті шығар.**

Кітапта барлығы 16 бет бар. Арман 7 бетін оқыды. Кітаптың оқылмаған неше беті қалды?

A full-page sheet of graph paper. The background is a solid light gray color. Overlaid on this is a uniform grid of thin, light blue lines. The grid consists of small squares, approximately 10 units wide by 10 units high, covering the entire area of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Жақшасы бар өрнектегі амалдар тәртібі

- **12.** Жақшаларды мысалдардың шешуі дұрыс болатындай етіп қой.

$$5 - 4 + 1 = 0$$

- **13.** Жақшаларды мысалдардың шешуі дұрыс болатындай етіп қой.

$$17 - 7 - 1 = 11$$

- **14.** Жақшаларды мысалдардың шешуі дұрыс болатындай етіп қой.

$$15 - 8 - 2 = 9$$

- **15. Мысалдарды шығар.**

2)

--	--	--	--	--	--	--

- **16.** Амалдарының орындалу тәртібі дұрыс мысалдарды ғана көшіріп жаз және оларды шығар.

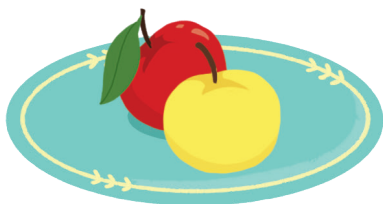
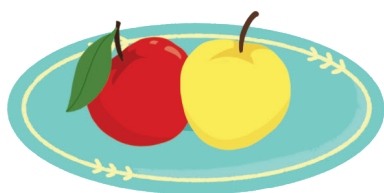
$$16 - (8 - 3) =$$

[illegible]

ТАҒАМ ЖӘНЕ СУСЫН

Көбейту туралы түсінік

- 1. Суреттер бойынша қосуға мысал құра.

$$\square + \square + \square = \square$$

Оны көбейту мысалымен ауыстыр.

$$\square \times \square = \square$$

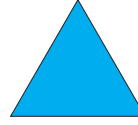
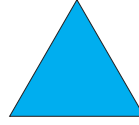
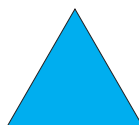
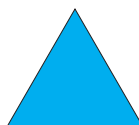
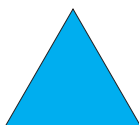
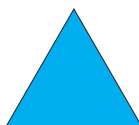
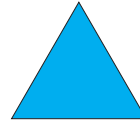
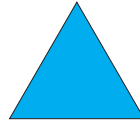
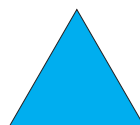
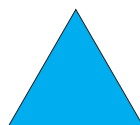
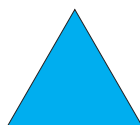
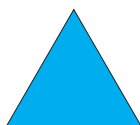
- 2. Оқы. Қосуға мысал құрастыр. Оны көбейту мысалымен ауыстыр.

үш-үштен 2 рет алса, $\square$ тоқаш болады.

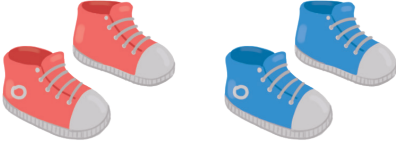
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- 3. Үшбұрышты төрт-төрттен қоршап сыз. Төрт дөңгелектен неше рет шықты? Қосу амалына мысал құрастыр. Оны көбейтумен ауыстыр.

2 санының көбейту кестесі

● 4. Мысалдарды шығар. Әрбір суретті сәйкес келетін мысалмен қос.

$2 \times 3 = \underline{\quad}$		$2 + 2 = \underline{\quad}$
$2 \times 2 = \underline{\quad}$		$2 + 2 + 2 + 2 = \underline{\quad}$
$2 \times 4 = \underline{\quad}$		$2 + 2 + 2 = \underline{\quad}$

● 5. Көбейту амалын орында.

$2 \times 2 =$	$2 \times 3 =$	$2 \times 1 =$
$2 \times 6 =$	$2 \times 4 =$	$2 \times 5 =$

● 6. Мысалдарды шығар. Үлгі бойынша дөңгелектердің суретін сал.

$2 \times 4 =$	
$2 \times 3 =$	
$2 \times 5 =$	

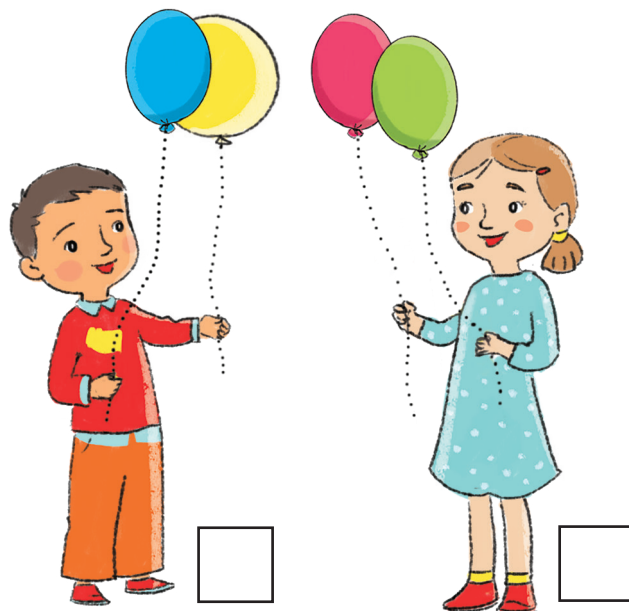
7. Мысалдарды шығар. Осы мысалдар үлгісінде қосу амалына мысалдар құрастыр. Оларды жаз және шығар.

$2 \times 5 =$
$2 \times 7 =$
$2 \times 4 =$
$2 \times 8 =$

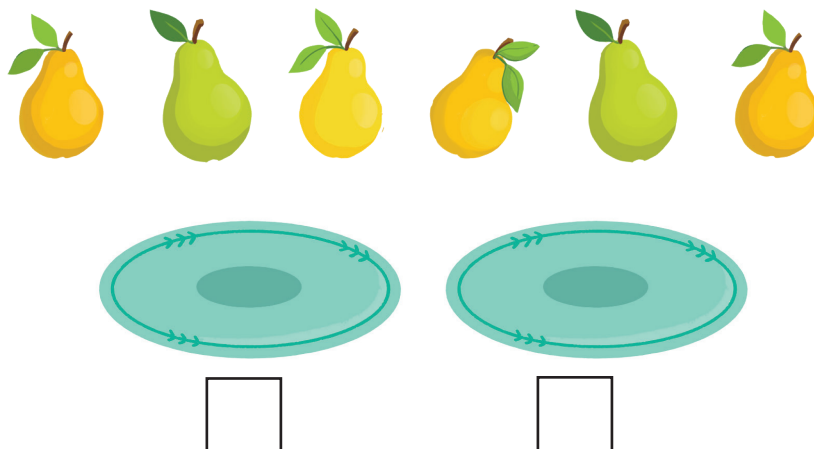
ТЕҢ БӨЛІКТЕРГЕ БӨЛУ

● **8.** 4 шарды екі балаға тең бөліп бер.

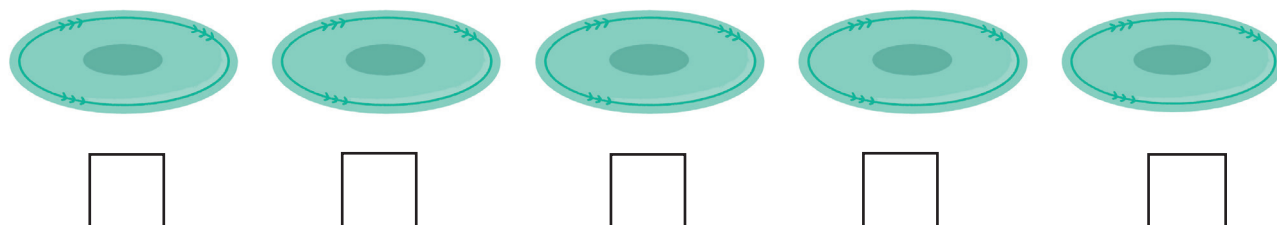
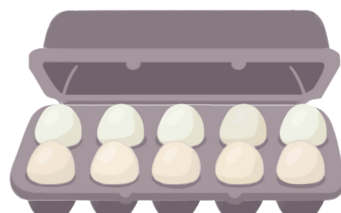
Нүктелер бойынша сызық жүргіз. Әрбір балада қанша шар барын жаз.

● **9.** 6 алмұртты екі тәрелкеге тең бөліп салу керек. Алмұртты тәрелкемен сызық арқылы қос. Әрбір тәрелкеде неше алмұрт бар? Жаз.

● **10.** Жұмыртқа қанша? Барлық жұмыртқаны тең бөліп, 5 тәрелкеге сал. Тәрелкелерге жұмыртқаның суретін сал. Әрбір тәрелкеде қанша жұмыртқа бар? Жаз.

2 санына бөлу кестесі

- **11.** Мысалдарды кестенің көмегімен шығар.

[illegible]

- **12.** Барлығы неше тәтті тоқаш барын жаз.

7

Оларды сызықпен тең екі бөлікке бөл.

Мысалды шығар.

		6	$:$	2	$=$				
--	--	-----	-----	-----	-----	--	--	--	--

- ### 13. Мысалды сәйкес суретпен қос.

Мысалдарды шығар.

 $8 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$ $4 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$ $6 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

- **14.** Мысалдарды шығар. Көбейту мысалының үлгісінде бөлуге мысал құрастыр.

[illegible]

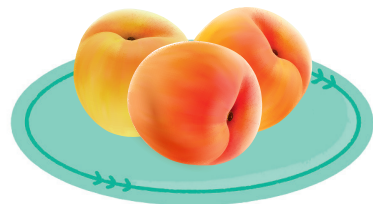
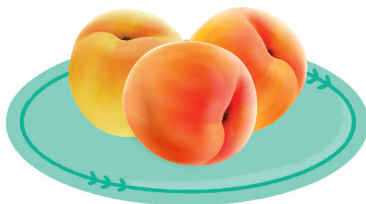
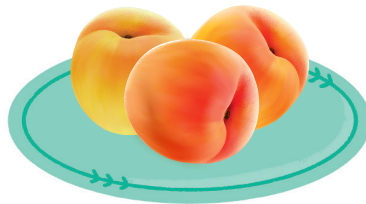
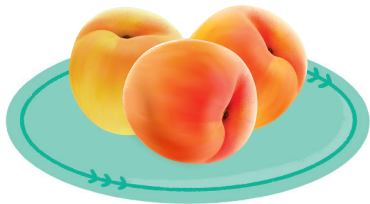
3 санына көбейту кестесі

● 15. Мысалдарды суреттің көмегімен шығар.

			3	×	3	=					3	+	3	+	3	=													
--	--	--	---	---	---	---	--	--	--	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

● 16. Суреттерді қара. Қосу мен көбейтуге мысал құрастыр.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

● 17. Мысалдарды шығар. Көбейту мысалдарының үлгісінде қосуға мысалдар құрастыр.

		3	×	3	=																								
		3	×	5	=																								
		3	×	4	=																								
		3	×	2	=																								
		3	×	6	=																								

3 санына бөлү кестесі

- **18.** Доптарды балаларға «таратып бер». Әрбір баладан бір допқа қарай сызық жүргіз. Әрбір балада қанша доп барын жаз.

Мысалды шығар.

		3	:	3	=		
--	--	---	---	---	---	--	--

- **19.** Қанша қарындаш барын жаз.

Қарындаштарды 3 қорапқа тең бөліп сал. Қарындаштар мен қораптарды сызықпен қос. Бөлуге мысал құрастыр және шығар.

[illegible]

- **20.** Үш санның әрқайсысымен көбейтуге және бөлуге мысал құра. Мысалдарды шығар.

18, 3, 6

8, 2, 16

[illegible]

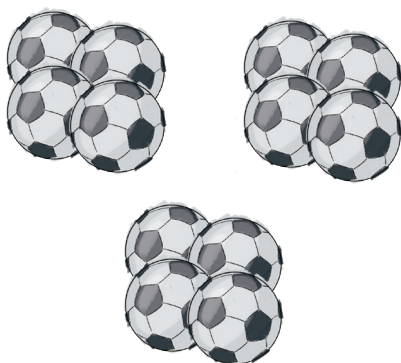
ДЕНІ САУДЫҢ – ЖАНЫ САУ

4 санына көбейту кестесі

- 1. Керекті сандарды жаз.

-тен рет алғанда шығады.

Сурет бойынша мысал құрастыр.

- **2. Керекті сандарды жаз.**

$$4 \times \square = 8$$

$$4 \times \square = 20$$

$$\square \times 3 = 12$$

$$\square \times 4 = 16$$

- ### ● 3. Есепті шығар.

Бір жейдеге 4 түйме тігеді. Осындай 5 жейдеге қанша түйме тігу керек?

[illegible]

- #### 4. Мысалдарды шығар.

[illegible]

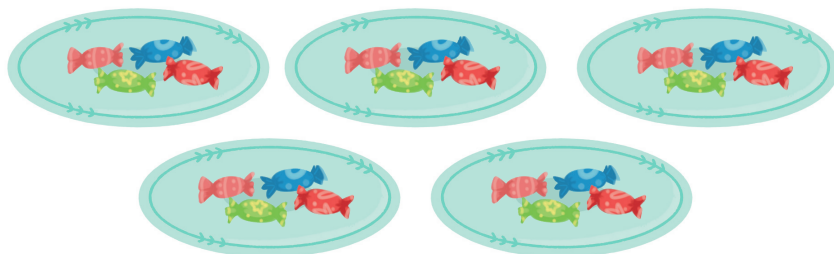
4 санына бөлу кестесі

● **5. Мысалдарды кестенің көмегімен шығар.**

[illegible]

● **6.** Сурет бойынша бөлуге есеп құрастыр. Шығар.

[illegible]

[illegible]

7. Жауаптары дұрыс мысалдардың астын сыз.

		1	2	:	4	=	3			2	0	:	4	=	6			8	:	4	=	3								
		1	6	:	4	=	5			2	0	:	4	=	5			8	:	4	=	2								

● **8.** Мысалдарды шығар. Бөлу мысалдарының үлгісінде көбейтуге мысалдар құрастыр.

[illegible]

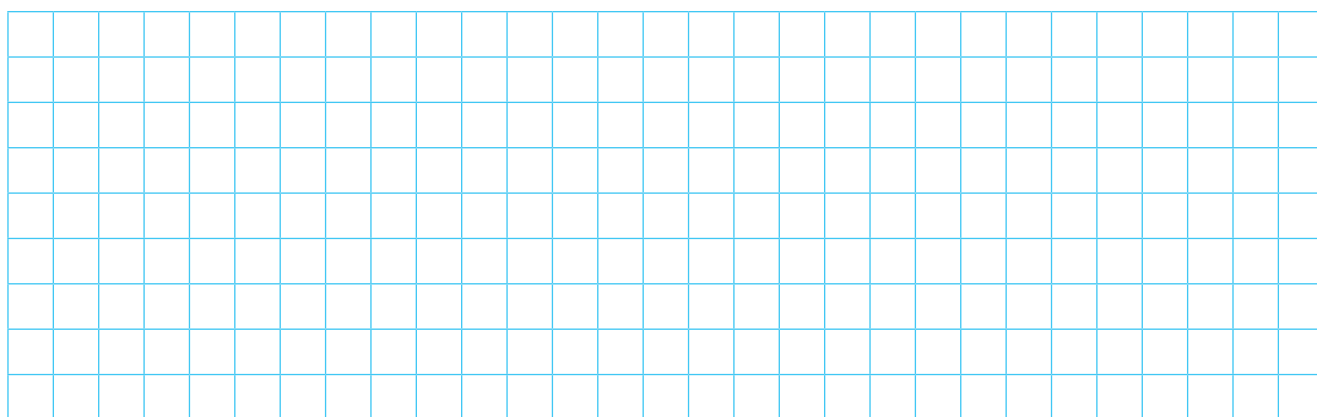
Геометриялық фигураларды салу

● **9.** Сызғыштың көмегімен кесінділердің ұзындықтарын өлше және жаз.

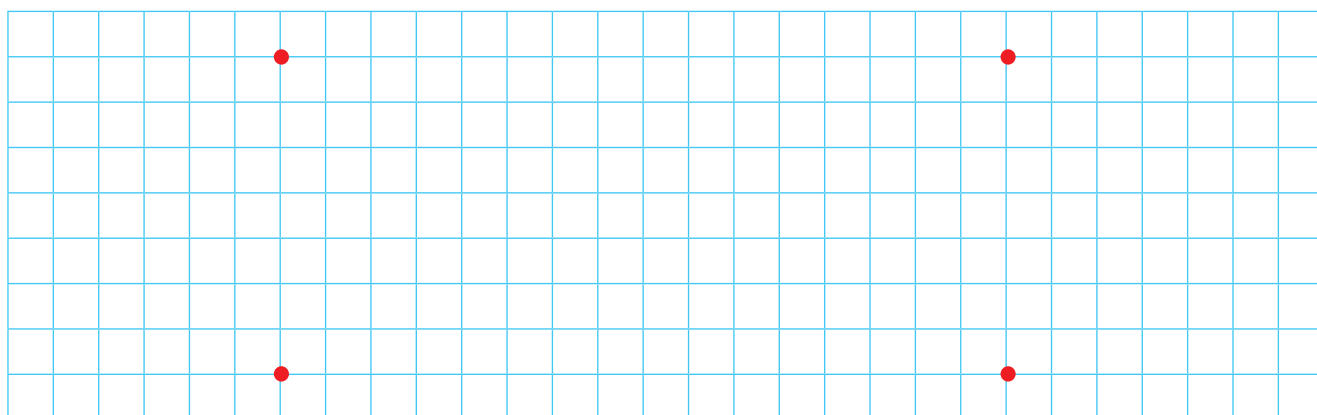
1)

2)

● **10.** Ұзындығы 12 см болатын кесінді сыз. Одан төмен бірінші кесіндіден 3 см қысқа екінші кесінді сыз.

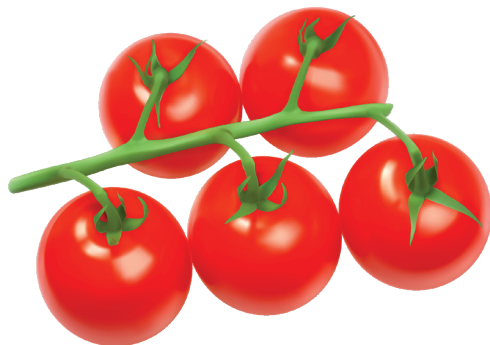
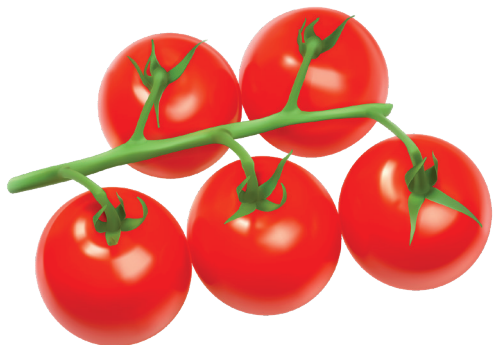

● **11.** Нүктелер бойынша тікбұрыш сал. Тікбұрыштың ұзындығын көк қарындашпен сыз. Ал енін қызыл қарындашпен сыз.

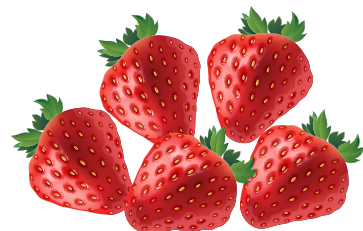
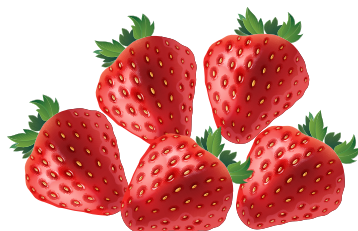
5 санына көбейту кестесі

● 12. Мысалдарды шығар.

		5	×	2	=					5	+	5	=									
--	--	---	---	---	---	--	--	--	--	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

● 13. Сурет бойынша қосу және көбейту амалдарына мысал құрастыр.

● 14. Есепті шығар.

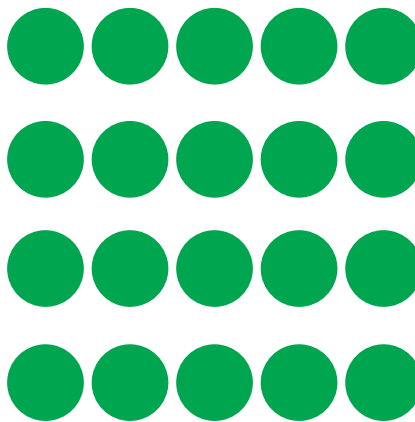
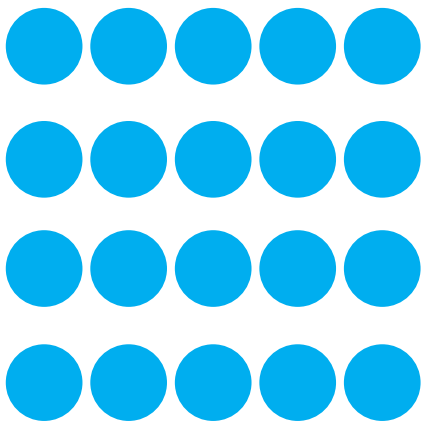
Бір қорапта 5 дана печенье. Осындай үш қорапта неше печенье бар?

5 санына бөлу кестесі

- **15.** Қателерді тап және түзе. Бөлу кестесін пайдалан.

[illegible]

- **16.** Неше тең бөлікке бөлуге болады? Бөлу сызығын жүргіз. Бөлуге есеп құрастыр және шығар.

[illegible]

- 17. Оқы. Есептің шартын, сұрағын жаз. Есепті шығар.**

_____ 16 дәптерді 4 балаға тең бөліп берді.

_____ Әрбір балаға неше дәптерден берді?

[illegible]

ҚАЙТАЛАУ

● 1. Мысалдарды шығар.

1	0	+	2	=	2	0	-	1	0	=	1	9	+	0	=				
1	3	-	3	=	1	0	+	5	=	2	0	-	0	=					

● 2. Мысалдарды шығар.

1	8	-	2	=	1	6	+	4	=	1	7	-	1	2	=				
1	5	+	3	=	1	9	-	8	=	1	3	+	7	=					

● 3. Мысалдарды шығар.

$$(20 - 5) + 4 =$$

1)

2)

$$16 - (8 - 1) =$$

1)

2)

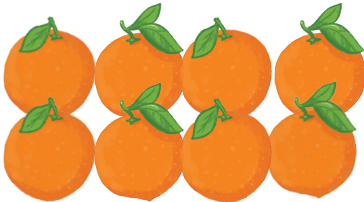
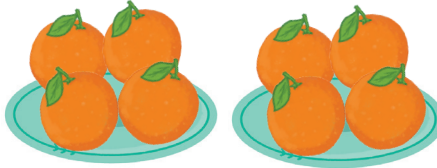
● 4. Мысалдарды шығар.

2	0	-	1	6	=	8	+	9	=										
1	7	-	9	=															

● 5. Мысалдарды шығар.

(2	0	-	1	6)	+	8	=	1	2	+	(1	5	-	9)	=				
1	9	-	(7	+	4)	=	(6	+	8)	-	7	=							
1	7	-	(1	5	-	6)	=	1	4	+	(2	0	-	1	8)	=			

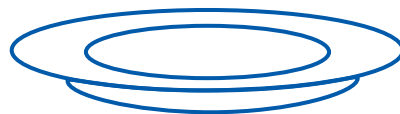
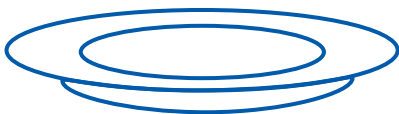
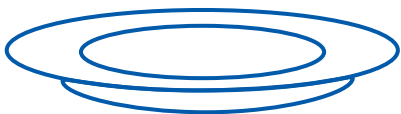
● **6.** Суреттердің астына жауаптарды санмен жаз. Бөлуге мысалды құрастыр және шығар.

Барлығы қанша апельсин бар?	Неше тәрелкеге салды?	Әрбір тәрелкеге неше апельсиннен салды?
		

● **7. Қателерді тап және түзе.**

[illegible]

● **8.** 3 тәрелкеге 4 алмадан салды. Тәрелкеге барлығы неше алма салды? Суретін сал. Қосуға мысал құрастыр. Көбейтуге мысал құрастыр.

[illegible]

Оқу басылымы

Карипжанова Шынар Жумагазиевна

МАТЕМАТИКА

Зерде бұзылыстары бар балаларға арналған
арнайы мектептердің (сыныптардың) 3-сыныбына арналған жұмыс дәптері

Редакторы Г. Ж. Есенжолова
Суретшісі Н. К. Пәрімбеков
Компьютерде беттеген Н. К. Пәрімбеков

Басуға 27.05.2020 қол қойылды.
Есептік баспа табағы 6. Шартты баспа табағы 5,58.
Пішімі 60x84 $\frac{1}{8}$. Офсеттік қағаз